N°. 71.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 22 JUNIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den Junij.

De zaak van *Lodewijk Bonaparte* heeft eene geheel andere wending genomen, dan men vermoed had. In de zitting der nationale vergadering van den 16den dezer, heeft de voorzitter eenen brief van den Prins medegedeeld, waarin hij als vertegenwoordiger des volks zijn ontslag neemt. Die brief is van den volgenden inhoud:

« Londen, 15 *Junij* 1848.

« Mijnheer de Voorzitter,

« Ik was er trotsch op dat ik te Parijs en in drie andere departementen tot vertegenwoordiger des volks was verkozen. Zulks was in mijne oogen eene ruime vergoeding voor dertig jaren ballingschap en zes jaren gevangenis; maar de beleedigende vermoedens, die mijne verkiezing heeft doen ontstaan, de onlusten waaraan zij ten voorwendsel heeft verstrekt, de vijandige gezindheid van het uitvoerend bewind, leggen mij de verpligting op, eene eer te weigeren, die men door kuiperij verkregen acht.

« Ik wensch de orde en de handhaving eener wijze, groote en verstandige republiek; en daar ik onwillekeurig de wanorde bevorder, zoo lever ik niet zonder diepen weemoed mijn ontslag in uwe handen in.

« Weldra zal, naar ik hoop, de kalmte hersteld worden en mij veroorloven in Frankrijk weder te keeren als de eenvoudigste der burgers, maar tevens als iemand die de rust en welvaart van zijn land op den hoogsten prijs stelt.

« Ontvang, mijnheer de voorzitter, de verzekering mijner gevoelens van hoogachting.

« Lodewijk Bonaparte."

In diezelfde zitting is de beraadslaging over het ontwerp van decreet betreffende Algerie voortgezet en ten einde gebragt. Dat decreet waarbij de volstrekte vereeniging van Algerie met Frankrijk werd bepaald, is niet aangenomen, maar in plaats daarvan is een voorstel van den generaal *Lamoricière* met bijna algemeene stemmen goedgekeurd, aldus luidende:

« De nationale vergadering, hare plegtige verklaring herhalende dat Algerie voor altijd Fransch is, gaat tot de orde van den dag over."

Te Parijs was het dien dag rustig gebleven en de vrees voor een strijd in de straten was niet bewaarheid geworden.

In de zitting van den volgenden dag zijn door verschillende leden interpellatiën aan de regering gerigt ter zake van betreurenswaardige voorvallen die in sommige departementen ten gevolge van de heffing der buitengewone belasting van 45 opcenten en van andere fiscale maatregelen hadden plaats gehad. Bloedige onlusten waren volgens den heer *Leroux* te Guéret in het departement de la Creuse uitgebarsten, alwaar reeds verscheiden slagtoffers waren gevallen. De heer *Dabeaux* schetste den ellendigen toestand der inwoners van zijn departement, ten gevolge van de noodzakelijkheid, waarin zij zich bevinden om de bedoelde belasting op te brengen, terwijl een deel der bevolking degenen die bereid zijn om aan hunne verpligting te dien aanzien te voldoen met moord en brandstichting bedreigt. Een afgevaardigde uit het departement der Tarn-et-Garonne verklaarde dat in sommige gemeenten aldaar de opstand openlijk was verklaard en de vrijheidsboom geplant was. De ministers *Duclerc* en *Flocon* hebben op de aan de regering gerigte vragen geen ander antwoord gegeven, dan dat bij dezelve tot dusverre slechts zeer onvolledige berigten omtrent het gebeurde waren ontvangen.

— De berigten uit de departementen luiden treurig. Er hebben onlusten plaats gehad te Toulouse, Perpignan en Sedan, te Nimes en te Gueret. Bij laatstgenoemde plaats is het tot een geregeld gevecht gekomen tusschen de troepen en nationale garde, tegen het landvolk dat de buitengewone belasting van 45 centimes niet wil betalen; van weerszijden zijn er slagtoffers gevallen.

— De berigten uit Italie, die door de laatstelijk ontvangen Fransche dagbladen worden medegedeeld, melden, dat de Oostenrijksche legermagt, die na den slag bij Goito naar Mantua teruggeweken was, in drie kolonnen van daar was opgetrokken; de eerste, 12,000 man sterk, was naar Sanguinetto, van daar naar Legnano en vervolgens naar Montagnana gemarcheerd, waar de veldmaarschalk *Radetzky* den 6den Junij zijn hoofdkwartier vestigde. In laatstgenoemde plaats aangekomen, had hij eene oorlogsschatting van de ingezetenen geheven; zijn legerkorps moest, naar men zeide, Padua gaan aantasten. De tweede kolonne, 8000 man sterk, was over over Bavolone naar Verona, en de derde over Isola della Scala, waar mede aan de ingezetenen eene oorlogsschatting werd opgelegd, insgelijks naar Verona getrokken. Beide laatste kolonnen hadden in den nacht van den 6den op den 7den Verona verlaten, om tegen Montebello en Vicenza op te rukken. De generaal *Pépé* was met eenige duizende Napolitanen over den Po gegaan en zou Padua en Vicenza te hulp kunnen komen. De hertog *van Genua* had zich met 15,000 man naar Rivoli op weg begeven, ten einde de Oostenrijkers van daar te verdrijven, over de Etsch te gaan en vervolgens Verona aan de oostzijde aan te tasten. Den 11den was te Milaan de tijding ontvangen, dat de hoogten van Rivoli, na een korten tegenstand van de zijde der Oostenrijkers, door de Sardinische troepen waren ingenomen. De gemeenschap der Oostenrijksche legermagt in Lombardije met Tyrol werd daardoor belemmerd, terwijl voor de Italiaansche de overtogt van de Etsch verzekerd was.

— Te Rome is den 5den dezer de eerste zitting der Romeinsche kamers geopend, waarbij de kardinaal *Altieri* eene toespraak heeft gehouden. Nog slechts weinige gedeputeerden zijn te Rome aangekomen, daar men in de provinciën vreest, dat in die stad dezelfde bloedige tooneelen zullen plaats grijpen als te Napels. Op sommige punten van Romagna hebben bewegingen in een teruggaanden geest plaats gehad, daar werden de kreten: *Leve Gregorius XVI! Weg met de Constitutie!* gehoord.

Van den 19den.

In de zitting der nationale vergadering van heden, heeft de heer *Marrast*, namens de commissie voor het ontwerp van constitutie, den arbeid dier commissie aangeboden, en het eerste hoofdstuk der voorgestelde constitutie voorgelezen. Volgens het ontwerp zal de wetgevende magt uit ééne kamer bestaan, verkozen voor drie jaren, naar den grondslag der bevolking, en 750 leden sterk, of 900 bij herziening der constitutie. Het uitvoerend bewind wordt opgedragen aan een burger, die den titel van president der republiek zal dragen, 30 jaren oud zijnde, bij algemeene stemming gekozen, moetende hij de helft der stemmen op zich vereenigen; zoo niet, dan verkiest de nationale vergadering hem bij meerderheid van stemmen. De president beschikt over de gewapende magt, zonder die te mogen kommanderen; zijne betrekking duurt vier jaren en is hij eerst vier jaren daarna weder verkiesbaar; hij kan het wetgevend ligchaam niet ontbinden; hij kan vragen dat de kamer ten tweede male over de ontwerpen beraadslaagt; hij geniet een jaarlijksch inkomen van 600,000 fr.; en wordt op 's lands kosten gehuisvest; hij benoemt de ministers, den procureur-generaal bij het hof van cassatie, den prefect van policie, de maires van Parijs. Op voorstel van den president wordt een vice-president der republiek benoemd. Er zal een staatsraad zijn van 40 leden, voor 3 jaren benoemd. De tegenwoordige departementale en gemeente-administratie blijft behouden; de jurij blijft bij de regterlijke magt bestaan; een oppergeregtshof, door de nationale vergadering benoemd, beoordeelt de misdrijven tegen de veiligheid van den staat. Ieder Franschman moet als soldaat en nationale garde dienen; het remplacement is verboden. De doodstraf is voor politieke misdrijven afgeschaft. De eerdienst wordt van staatswege bezoldigd; de vrijheid van onderwijs uitgeoefend onder staatstoezigt.

De kamer heeft zich in deze zitting voor het overige weder beziggehouden met de zaak van den arbeid en der nationale werkplaatsen.

De omstreken van de vergaderzaal der nationale vertegenwoordiging blijven steeds de bijeenkomstplaats voor nieuwsgierigen en leegloopend werkvolk, wier houding echter voor het oogenblik rustig is.

— Men begint weder van het feest-banket te spreken, dat men nu op den 14den Julij, den dag van de verovering der Bastille wil houden, en waarop men 200,000 menschen wil vereenigen.

— De geruchten dat de heer *Lamartine* zijne demissie zou willen geven, blijven nog steeds rondloopen.

— Te Gueret was het den 17den rustig; maar uit Nantes wordt gemeld dat aldaar veel gisting heerscht.

— Een gerucht dat de koningin van Spanje in gezegende omstandigheden zou zijn, wordt tegengesproken; daarentegen zegt men dat de hertogin van *Bordeaux* zwanger zou zijn.

— Ter beurze waren genoteerd 3 pCt. 45,75; 5 pCt. 68,50; Nap. renten 71; Rom. L. 59¼.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Junij.

In den avond van den 13den heeft te Berlijn, Potsdam en andere omliggende plaatsen, een allerhevigst onweder gewoed. De stevigste boomen zijn door den stormwind ontworteld; de hagel heeft duizenden vensterglazen vernield en onberekenbare schade aan boom- en veldvruchten veroorzaakt; de plasregens hebben vele straten letterlijk onder water gezet, en in eenige kelderwoningen te Berlijn zijn verscheidene kinderen, door het binnenstroomend water, in hunne wiegen omgekomen. Te Potsdam sloegen verscheiden gondels en booten op de Havel om, en een aantal personen verloor jammerlijk het leven in de golven. Daaronder telt men twee veel belovende zonen van den stadsraad en koopman *Jacobs*, wier lijken eerst na langdurig vruchteloos zoeken gevonden zijn, terwijl een derde gelukkig gered is. Prins *Karel* van Pruissen heeft zich door zijne pogingen tot redding der ongelukkigen zeer verdienstelijk gemaakt. Ook verscheiden militairen zijn verongelukt.

Niet minder onstuimig dan toen de elementen heeft een gedeelte der Berlijnsche bevolking zich den volgenden avond betoond. Nadat, in de nabijheid van het sedert lang bedreigd tuighuis, eenige burgerwachten, zonder bevel van hunnen majoor *Benda*, op het volk geschoten en vijf personen gedood hadden, kende de woede geen palen meer; het huis van den heer *Benda* werd aangetast en ten deele vernield. Daarna ging het op het tuighuis los, het werd letterlijk bestormd, de militairen trokken af, studenten en handwerkslieden bezetteden de ingangen, deuren en vensters werden ingeslagen, de menigte drong, met fakkels voorzien, binnen, en roofde allerlei soort van wapenen, waaronder zeer prachtige en kostbare, eenige zegeteekenen, en alles wat haar onder de handen kwam. Tegen middernacht trokken de militairen het tuighuis weder binnen, ontrukten het gepeupel een deel der wapenen, en deelden sommigen eene zeer onzachte, maar niet onverdiende bestraffing toe. Den volgenden morgen was het betrekkelijk rustig. Men zeide dat troepen van Spandau en elders in aanmarsch waren.

— Des avonds van den 15den dezer werd het te Berlijn op nieuw onrustiger. De volksmenigte die op het tuighuis aandrong was zeer sterk, en in het Kastanjebosch kwam het tot een gevecht tusschen de burgerwacht en het volk, waarbij weder verscheiden dooden vielen. De toestand dier stad is zorgwekkend; wederom zijn verscheiden familiën gevlugt. Men beschouwde de aftreding der ministers *von Schwerin*, *von Canitz* en *von Arnim* als zeker. De luitenant-generaal *Roth von Schreckenstein* zou *ad interim* met de portefeuille van oorlog, in de plaats van den graaf *von Canitz*, belast worden. De wetgevende kamer heeft alle zedelijke vrijheid verloren, en zelfs de vrije drukpers durft, uit vrees voor het terrorismus, niet meer openlijk voor hare gevoelens uitkomen.

— De eerste minister *Camphausen* heeft in de zitting der Pruissische nationale vergadering van den 17den Junij kennis gegeven, dat de ministers van oorlog, van buitenlandsche zaken en voor de kerkelijke aangelegenheden hun ontslag genomen hadden. De vergadering heeft hare zittingen uit dien hoofde verdaagd tot dat het ministerie wederom voltallig zal wezen.

— Ook te Praag hebben den 12den dezer hevige onlusten plaats gehad. Na den afloop eener godsdienstoefening onder den vrijen hemel, trok de gestichte menigte, onder het zingen van Slavische liederen, naar de woning van den opperbevelhebber, vorst *Windischgrätz*, waar een bataillon grenadiers geschaard stond. Men begon straatversperringen op te rigten. De bevelhebber liet de oproerlingen weten dat hij geschut zou doen aanvoeren, wanneer die versperringen niet binnen een uur waren opgeruimd. Een schot uit een logement doodde de gemalin des Vorsten, die aan het venster stond. Nu liet hij zijne soldaten oprukken, die met scherp schoten, terwijl de ruiters op het volk aandrongen. Nadat eenige dooden gevallen waren, heeft de militaire magt de overhand behouden. Een zoon des Vorsten zou het been zijn afgeschoten.

— Te Pesth is het den 11den dezer tot een bloedigen strijd tusschen de aldaar in bezetting liggende Italiaansche bataillons, de burgerwacht en Hongaarsche troepen gekomen, die met de ontwapening der Italianen geëindigd is. Uit Weenen is den 15den een Hongaarsch regiment ter versterking naar Pesth vertrokken.

— Te Darmstadt is den 16den dezer de groothertog *Lodewijk II* in den ouderdom van 72 jaren overleden. Den 5den Maart jl. had hij zijn oudsten zoon, den erfgroothertog *Lodewijk*, geboren in 1806, tot medeRegent benoemd; deze heeft thans het bestuur aanvaart.

— Ofschoon de terugkomst van keizer *Ferdinand* te Weenen nu spoedig verwacht wordt, is het geestdriftig verlangen naar dat oogenblik daar geweken. Men duidt het de Keizerlijke Familie ten kwade dat zij haar geldelijk vermogen naar Regensburg zendt, om het, zoo als gezegd wordt, vervolgens in de Bank van Engeland te beleggen.

— De door de Duitsche dagbladen medegedeelde berigten bevestigen de tijding, dat Rivoli door de Sardinische troepen was ingenomen. De bevelhebber dier plaats, de overste *Zobel*, had, volgens berigten van den Brenner van den 12den Junij, voor eene magt, die vijfmaal sterker was dan de zijne, vandaar moeten wijken. Hoewel de gemeenschap langs dezen grooten weg naar Tyrol aan het leger in Italie thans afgesneden is, zoo oordeelde men toch aan de Oostenrijksche zijde, dat de inneming van Rivoli, indien slechts de tegen Vicenza gerigte krijgsbewegingen met een gunstigen uitslag bekroond wierden, als geene zaak van groot gewigt te beschouwen is. Ook berigten uit Trient van den 11den gewagen van de inneming van Rivoli en melden tevens, dat men in Tyrol zeer bevreesd is voor een inval der vijandelijke troepen, zoodat de kompagniën scherpschutters naar de grenzen optrekken. Den 10den trokken te Trient 1100 Italiaansche krijgsgevangenen door; zij waren op weg naar Duitschland en verkeerden in een deerlijken toestand; zij roemden intusschen de behandeling die zij van de zijde der Oostenrijksche soldaten ondervonden, en men verwachtte dat zij te Innsbruck van het noodige voorzien zouden worden.

— De Augsburger *Allgemeine Zeitung* deelt een te Verona den 12den Junij openbaar gemaakt legerberigt mede, dat de inneming van Vicenza bevestigt. Dat berigt luidt aldus:

„Het leger, waarover de veldmaarschalk *Radetzky* bevel voert, heeft den 10den Junij, des voormiddags Vicenza van alle zijden aangetast. Al de rondom deze stad door den vijand bezette hoogten en verschansingen werden stormenderhand ingenomen. Met de pauselijke troepen is eene overeenkomst gesloten, volgens welke zij tot over den Po terugtrekken en het Venetiaansche gebied ontruimen zullen. Onze troepen zijn reeds te Vicenza binnengerukt."

Het door den veldmaarschalk den 11den uit zijn hoofdkwartier Longare naar Innsbruck afgezonden berigt stemt met het bovengemelde overeen. Daarin wordt nog gemeld, dat de pauselijke troepen, die de bezetting van Vicenza uitmaakten en 15,000 man sterk waren, zich mede verbonden hadden om drie maanden lang niet meer tegen de Oostenrijkers te dienen. De maarschalk zou in den nacht van den 11den op den 12den met het grootste deel van het leger naar Verona terugtrekken, om dat hoofdpunt behoorlijk te dekken.

Te Innsbruck was mede ontvangen een berigt, door den generaal *von Welden* uit zijn hoofdkwartier Spressiano voor Treviso den 12den Junij afgezonden. Uit dit berigt blijkt, dat het den 11den te Verona verspreide gerucht van de capitulatie van Treviso ongegrond was. De generaal had den 12den de overgave der stad geëischt, met bedreiging van tot een hombardement te zullen overgaan, indien zij zich niet binnen een uur overgegeven had.

Volgens berigten uit Conegliano, waar de generaal *von Welden* nog den 10den zijn hoofdkwartier had, was de onderneming van den generaal *Stürmer* naar de zijde van de bergpassen van Cortino met den besten uitslag bekroond. Belluno en de omstreken dier plaats, alsmede Bassano, waren in onderwerping gekomen, en de Oostenrijksche troepen hadden ook Cadore ingenomen, zoodat de gemeenschap met Tyrol aan die zijde hersteld was.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Junij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van twaalf wetsontwerpen betreffende de herziening der Grondwet met daartoe behoorende memoriën van toelichting; alsmede eene Koninklijke boodschap ten geleide van een ontwerp van wet strekkende tot afschaffing der straffen van geeseling en brandmerk. Voorts zijn een groot aantal adressen ingekomen, meerendeels betrekking hebbende tot de herziening der Grondwet.

De Koninklijke boodschap is van dezen inhoud:

EDEL MOGENDE HEEREN!

De twaalf wets-ontwerpen, welke bij deze aan U Edel Mogenden aangeboden worden, bevatten een volledig ontwerp van grondwets-herziening. Zij strekken ter vervanging van die ontwerpen, welke bij boodschap van den 8sten Maart jl. aan U Edel Mogenden werden toegezonden.

In de memoriën van toelichting, welke de nieuwe wets-ontwerpen vergezellen, zijn de gronden uiteengezet, waarop zij rusten. Ook worden in den aanhef van de memorie, behoorende bij het eerste wets-ontwerp, de bijzonderheden aangetroffen, welke den algemeenen aard en de zamenstelling van deze ontwerpen doen kennen.

Ik breng deze voorstellen bij U Edel Mogenden ter overweging, met het oog niet slechts op onzen binnenlandschen toestand, maar ook op de gebeurtenissen, welke, in de meeste overige Staten van Europa, tot hervormingen in den maatschappelijken toestand hebben geleid. De voorzigtigheid gebiedt om niet uit het oog te verliezen, wat eene algemeene behoefte voor de volken schijnt geworden te zijn, al is het, dat ons vaderland, Gode zij dank! nog vreemd gebleven is aan de geweldige bewegingen, welke andere Staten hebben geschokt.

Ik vertrouw, dat de Grondwet, gewijzigd naar de voorstellen, welke door U Edel Mogenden staan onderzocht te worden, aan de eischen van het tegenwoordig oogenblik zal beantwoorden; gelijk zij ruimte zal overlaten om, bij gewijzigden loop van omstandigheden, ook hierop acht te slaan en onze maatschappelijke instellingen gaandeweg te ontwikkelen en te verbeteren.

Het is Mij niet onbewust, dat over onderscheidene punten van meer of minder gewigt verschil van gevoelen kan bestaan, en werkelijk aanwezig is; maar in oogenblikken als het tegenwoordige vooral, is het de pligt van een ieder om wederkeerig inschikkelijk te zijn, en van eigene denkwijze iets ten offer te brengen.

Ik zelf, Edel Mogende Heeren! heb Mij bij de beoordeeling van de nu voorgestelde onderscheidene wijzigingen in de Grondwet, niet aan de beoefening van een pligt onttrokken, welken Ik, ter bevordering van eendragt, tot waarachtig heil van het Vaderland, met aandrang op het harte druk.

En hiermede beveel Ik U Edel Mogenden in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 19den Junij 1848.

WILLEM.

INLEIDING.

De regering acht het noodzakelijk, alvorens het 1ste *Hoofdstuk* der herziene Grondwet artikelsgewijze toe te lichten, eenige algemeene beschouwingen voorop te stellen.

Reeds sedert lang was eene herziening der Grondwet eene behoefte geworden. Sommigen echter waren van oordeel, dat die slechts moest strekken tot verduidelijking, tot oplossing van eenige tegenstrijdigheden en tot vaststelling van meerderen invloed der wetgeving omtrent de financiën en de koloniën. In dien zin zijn dan ook wets-ontwerpen voorgesteld, welke echter noch de goedkeuring van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, noch die der natie mogten verwerven.

Bij de aanbieding daarvan heeft dan ook de Tweede Kamer den Koning onderscheidene wenschen kenbaar gemaakt. Daarop is intusschen de Eerste Kamer niet gehoord. Maar de Koning heeft gemeend zich de zaak der grondwets-herziening ernstig te moeten aantrekken, en gebruik te moeten maken van het initiatief, hem in de eerste plaats toekomende. Van daar de benoeming der commissie van 17 Maart ll., welke geroepen was, met het oog op de wenschen der Tweede Kamer, op de bedoelingen des Konings en op de behoefte des tijds, een ontwerp van herziening te leveren.

Dit ontwerp is daargesteld, is den Koning met eene toelichtende memorie aangeboden, en is onderworpen geworden aan een nader onderzoek van het toenmalig ministerie.

Er is later meer gedaan. Men heeft daarop de aandacht der geheele natie gevestigd. Men heeft hare beoordeeling, hare toelichting ingeroepen. En de regering heeft zich ten nutte gemaakt al wat van onderscheidene zijden daarop is in het licht verschenen. Zóó toegerust, heeft zij, bij het ontwerp, dat thans aan de Staten-Generaal wordt aangeboden, dat standpunt gekozen, hetwelk zij meent dat aan de behoefte en aan de begeerte van de meerderheid der natie voldoet.

De regering heeft bij dit ontwerp op het oog gehad de bevestiging der regten en der vrijheid van de ingezetenen. Zij heeft die regten en die vrijheid in onbekrompen zin uitgebreid, altijd voor oogen hebbende, dat in eene welgeordende maatschappij een ieder een deel zijner natuurlijke vrijheid moet weten op te offeren, ten einde de orde bewaard blijve.

De regering is daarbij doordrongen geweest van de overtuiging, dat bij de toenemende verlichting des volks, aan hetzelve, zoowel ten aanzien der algemeene rijks-belangen als ten opzigte der provinciale en gemeente-belangen, een billijke invloed moet worden toegekend.

Ten einde aan beide deze bedoelingen gevolg te geven, was het noodzakelijk de geheele grondwet van 1815 te herzien, en werd het daardoor tevens noodzakelijk om op punten van minder belang verduidelijking daar te stellen, en zelfs acht te slaan op verbeteringen in stijl en taal, waartoe dan ook de hulp is ingeroepen van eenen man, die dagelijks medewerkt tot de uitbreiding van den roem onzer letterkunde.

De regering was intusschen gebonden aan de bepalingen der bestaande grondwet, omtrent veranderingen en bijvoegselen.

Niets ware gemakkelijker geweest, dan een geheel nieuw ontwerp van grondwet te vervaardigen. Moeijelijk was het daarentegen om het oude gebouw geheel te vernieuwen, en te volgen den weg bij de bestaande grondwet afgebakend.

De regering is van die moeijelijke taak niet afgeschrikt geworden. Zij weet, dat de minste stap buiten den wettigen gang van zaken, tot ontbinding en wanorde leidt, en zij schrijft wel het behoud van rust en orde hier te lande bovenal aan den bezadigden zin van het trouwe Nederlandsche volk toe; maar zij gelooft daartoe te hebben medegewerkt, door het vermijden van alle staatsschokken en het ongeschonden bewaren der bestaande wetten.

Eene geheele herziening intusschen der Grondwet, geschoeid op art. 227 en volgende, heeft het gevolg, dat de wets-ontwerpen, welke aan de Staten-Generaal worden aangeboden, een onbehagelijk aanzien hebben. Maar, wanneer men naast elkander legt de Grondwet zoo als die is, en het geheele ontwerp der herziene Grondwet, vallen als van zelve de wijzigingen in het oog, en is het niet moeijelijk na te gaan wat behouden, wat veranderd zal worden.

De regering heeft intusschen gemeend, uit hoofde van de wijzigingen in het oorspronkelijk voorstel der commissie van 17 Maart jl. gebragt bij de twaalf wets-ontwerpen, houdende de elf hoofdstukken der grondwet, en bij de additionnele artikelen, uitmakende het laatste ontwerp, afzonderlijke toelichtende memoriën te moeten voegen, daar de toelichting, door de commissie gegeven, wel blijft een belangrijk historisch stuk, dat dikwijls met nut zal kunnen worden geraadpleegd, maar niet altijd voor de ontwerpen, zoo als zij nu liggen, tot rigtsnoer kan dienen.

Zie hier eenige van de voornaamste der voorgestelde veranderingen:

In het 1ste ontwerp, behelst art. 15: «Het regt der ingezetenen tot vereeniging en vergadering wordt erkend, behoudens eene wet de uitoefening daarvan regelende in het belang der openbare orde."

In het ontwerp No. 2 luidt Art. 40. Artikel 58 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De Koning heeft het oppergezag over zee- en landmagt.

«De militaire officieren worden door hem benoemd. Zij worden door hem bevorderd, ontslagen of op pensioen gesteld, volgens de regels door de wet te bepalen.

«De pensioenen worden door de wet geregeld."

Art. 41. Artikel 59 der Grondwet wordt door de twee volgende artikelen vervangen:

Art. . . . . «De Koning heeft het opperbestuur der koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen.

«De reglementen op het beleid der regering in deze overzeesche bezittingen worden door de wet vastgesteld.

«Het muntstelsel aldaar wordt door de wet geregeld.

«Andere onderwerpen, deze koloniën en bezittingen betreffende, daarvoor vatbaar bevonden, kunnen door de wet worden geregeld."

Art. . . . . «De Koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal een omstandig verslag geven van het beheer der koloniën en overzeesche bezittingen en van den staat, waarin zij zich bevinden.

«Het slot der koloniale rekening wordt bekrachtigd door de wet.

«Het batig slot wordt onder de rijks-inkomsten opgenomen."

In het ontwerp N°. 3, luidt Art. 2. Artikel 80 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De Staten-Generaal zijn verdeeld in eene Eerste en Tweede Kamer."

Art. 3. Artikel 81 der Grondwet zal wegvallen. In de plaats komen twee artikelen, luidende:

Art. . . . . «De leden der Tweede Kamer worden in de kiesdistricten, waarin elke provincie verdeeld wordt, gekozen door de meerderjarige ingezetenen, Nederlanders, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten, en betalende in de directe belastingen eene som, die, overeenkomstig met de plaatselijke gesteldheid, doch niet beneden het bedrag van *f* 20 tot *f* 160, in de kieswet zal worden vereischt."

Art. . . . . «Het getal van de leden der Tweede Kamer wordt bepaald naar de bevolking, voor ieder 45,000 één.

«De verdere regels ten aanzien van dit kiesregt stelt de kieswet."

Art. 4. Artikel 82 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De Eerste Kamer telt niet meer leden, dan de helft van het getal van die der Tweede bedraagt.

«Zij moeten in de directe belastingen, met uitzondering van het patentregt, ten minste *f* 500 of *f* 1200, naar de plaatselijke gesteldheid, dragen, en wijders dezelfde vereischten bezitten als de leden der Tweede Kamer.

«Zij worden verkozen door dezelfde kiezers, als de leden der Tweede Kamer."

Art. 5. Artikel 83 der Grondwet wordt verandert als volgt:

«Om tot lid der Tweede Kamer verkiesbaar te zijn, wordt alleen vereischt dat men Nederlander, ingezeten, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten zij en den ouderdom van dertig jaren hebbe vervuld."

«De leden der Tweede Kamer genieten vergoeding van reiskosten en eene schadeloosstelling van *f* 2000 's jaars.

«De leden der Eerste Kamer hebben zitting gedurende negen jaren; een derde gedeelte treedt om de drie jaren af; de uitvallende zijn weder verkiesbaar; zij genieten reis- en verblijfkosten volgens de wet."

Art. 15. Artikel 94 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De leden der Staten-Generaal kunnen niet te gelijk zijn leden of procureur-generaal van den Hoogen Raad, noch leden van de Rekenkamer, noch commissarissen des Konings in de provinciën, noch geestelijken, noch bedienaren van de godsdienst.

«Krijgslieden in werkelijke dienst, het lidmaatschap van een der beide Kamers aanvaardende, zijn gedurende dat lidmaatschap van regtswege op non-activiteit: ophoudende lid te zijn keeren zij tot de werkelijke dienst terug.

«De ambtenaren, die ter verkiezing voorzitten, zijn binnen het district, waarin zij voorzitten, niet benoembaar.

«Leden der Staten-Generaal een ministerieel departement aanvaardende, zijn aan herkiezing onderworpen."

In het ontwerp No. 4 luidt Art. 5. Op artikel 126 der Grondwet zal een artikel volgen, luidende:

«De leden der Provinciale Staten worden voor zes jaren, onmiddellijk door de ingezetenen, bezittende de vereischten in artikel (3 ontwerp III) vermeld, naar de bepalingen der wet gekozen.

«De helft dier leden treedt om de drie jaren af."

In het ontwerp No. 6, luidt Art. 2. Artikel 188 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«Ieder belijdt zijne godsdienstige meeningen met volkomen vrijheid."

Art. 3. Artikel 189 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«Aan alle kerkgenootschappen in het Rijk wordt gelijke bescherming verleend."

Art. 4. Artikel 190 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De belijders der onderscheidene godsdiensten genieten allen dezelfde burgerlijke en burgerschapsregten, en hebben gelijke aanspraak op het bekleeden van waardigheden, ambten en bedieningen."

Art. 5. Artikel 191 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«Alle openbare godsdienstoefening binnen gebouwen en besloten plaatsen wordt toegelaten, behoudens de noodige maatregelen ter verzekering dier openbare orde en rust.

«Onder dezelfde bepaling blijft de openbare godsdienstoefening buiten de gebouwen en besloten plaatsen geoorloofd, waar zij thans naar de wetten en reglementen is toegelaten."

Art. 192 der Grondwet blijft behouden.

Art. 6. Artikel 193 der Grondwet zal wegvallen.

Art. 7. Artikel 194 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De Koning waakt, dat alle kerkgenootschappen zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van de Staat."

Art. 8. Na artikel 194 der Grondwet volgt een artikel, aldus luidende:

«De tusschenkomst der regering wordt niet vereischt bij de briefwisseling met de hoofden der onderscheidene kerkgenootschappen, noch, behoudens verantwoordelijkheid volgens de wet, bij de afkondiging van kerkelijke voorschriften."

In het ontwerp N°. 10, luidt Art. 2. Artikel 224 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«De inrigting van het openbaar onderwijs wordt, met eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen, door de wet geregeld.

«Het geven van onderwijs is vrij, behoudens het toezigt der overheid, en bovendien, voor zoover het middelbaar en lager onderwijs betreft, behoudens het onderzoek naar de bekwaamheid en zedelijkheid des onderwijzers, het een en ander door de wet te regelen.

«De Koning doet van den staat der hooge-, middelbare en lagere scholen jaarlijks een uitvoerig verslag aan de Staten-Generaal geven."

Art. 3. Artikel 226 der Grondwet wordt veranderd als volgt:

«Het armbestuur is een onderwerp van aanhoudende zorg der Regering, en wordt door de wet geregeld. De Koning doet van de verrigtingen dienaangaande jaarlijks een uitvoerig verslag aan de Staten-Generaal geven.»

In het ontwerp N°. 12, wordt in het voorloopig kiesreglement bepaald dat de leden der nieuwe Kamers gekozen worden ten getale van 66 voor de Tweede en 33 voor de Eerste, wordende elke provincie in zooveel hoofddistricten verdeeld als de bevolking het getal van 90,000 malen bevat, te weten: in Noord-Braband en Gelderland elk 4, in Zuid-Holland 6, in Noord-Holland 5, in Vriesland 3, in Zeeland, Utrecht, Overijssel, Groningen en Limburg ieder 2, in Drenthe 1. — Om verkiesbaar te zijn voor de Eerste Kamer moet men in 's rijks directe belastingen betalen in Zuid- en Noord-Holland en Vriesland *f* 1200.—; in Utrecht en Zeeland *f* 1000.—; in Gelderland en Limburg *f* 800.—; in Noord-Braband en Overijssel *f* 700.—; in Groningen *f* 600.—; in Drenthe *f* 500.—.

Nadat de wetsontwerpen uitmakende het voorstel tot Grondwetsherziening waren ingekomen, werd besloten om dezelve te verzenden naar de afdeelingen van Maart en April, en zulks uithoofde van het verband tot de naar diezelfde afdeelingen gezonden herzienings-ontwerpen.

— De Algemeene rekenkamer heeft bekend gemaakt, dat bij haar weder is overgebragt voor eene som van 4,150,000 gulden aan muntbilletten, zoodat er thans met inbegrip der vroeger vermelde som van *f* 12,889,000; voor een bedrag van *f* 17,039,000 is ingetrokken.

— Op den 13den dezer is de gewone jaarlijksche vergadering van den Raad der Nederlandsche Handel-maatschappij te Amsterdam geopend, met eene aanspraak van den president dier inrigting, aan welke men de volgende bijzonderheden ontleent:

Met 180 schepen werden in 1847, onder meerderen, de volgende producten aan de consignatie der maatschappij aangevoerd, als: 911,002 b. koffij; 248,605 kranj. en kanas. suiker; 12,406 k. indigo; 20,130 k. Java-thee, en 123,987 sch. tin, en gedurende de 5 eerste maanden van 1848, met 93 bodems: 510,236 b. koffij; 160,967 kranj. en kanas. suiker; 6413 k. indigo; 1922 k. thee, en 59,188 sch. tin.

Door de maatschappij werd in 1847 verkocht voor ruim *f* 25,500,000 aan koffij; *f* 15,500.000 aan suiker; *f* 4,000,000 aan indigo; *f* 3,300,000 aan tin.

Het totaal der verkoopen bedroeg ruim *f* 49,625,000 tegen ongeveer *f* 44,340,000 in 1846.

Met inbegrip der specie en goederen, ten dienste van het Indische bestuur, door de maatschappij aangeschaft, bedroegen hare uitzendingen in

1847 eene gezamenlijke waarde van *f* 6,000,000, waaronder voor p. m. *f* 4,000,000 aan ruwe gebleekte katoenen: in kleuren gewevene dito; gedrukte dito; blaauw geverwde dito; Adrianopels rood dito dito; dito garens; koffijzakken; polemieten en lakens.

Eene gezamenlijke ruimte van 73,928 uitleverende lasten werd in 1847 bevracht en alzoo 17926 meer dan in 1846.

Het totaal der gedane retour-vrachten bedroeg ruim *f* 9,579,000 en dat der uitvrachten *f* 153,000, terwijl aan assurantie-premien voor ruim *f* 747,000 betaald werd.

Gedurende het jaar 1847 werden aan de maatschappij geleverd, ingevolge door haar gedane bestellingen: 210,550 st. ruwe katoenen; 208 k. gewevene dito; 228 k. gedrukte dito; 701 k. Adrianopels roode dito; 87 k. blaauw geverwde dito; 230 pic. Adrianopels roode garens; 328,000 st. koffijzakken.

Het kon niet anders of de zoo buitengewone tijds-omstandigheden moesten eenen belemmerenden en benadeelenden invloed uitoefenen op den werkkring en de aangelegenheden der maatschappij. Zij heeft nogtans ten krachtigen steun kunnen blijven verstrekken voor de nationale belangen van handel, scheepvaart en nijverheid en gaat voort met aan hare roeping te beantwoorden.

De voormelde vergadering werd den 16den dezer gesloten.

— Bij Koninklijk besluit van den 3den November 1847 werd de minister van financiën gemagtigd tot de openbare uitgave eener algemeene statistiek van den handel en de scheepvaart hier te lande over 1846. Blijkens dit belangrijk stuk, dat thans in het licht is gegeven, bedroeg de waarde der *ingevoerde* goederen ter zee *f* 208,082,818, waarvan 112,279,377 of ruim 53 per cent onder Nederlandsche vlag. Van de landzijde werd ingevoerd *f* 49,461,826. *Uitgevoerd* is voor eene waarde van *f* 210,352,634, waarvan *f* 104,680,528 of 50 percent onder Nederlandsche vlag. Aan de landzijde is uitgevoerd voor *f* 105,672,106. De waarde der doorgevoerde goederen bedroeg *f* 92,094,487.

— Latere berigten uit Maastricht houden dat het gegeven verhaal van den strijd tusschen de Limburgsche jagers en het 2de regiment infanterie aldaar, zeer overdreven geweest is, en zich tot een onbeduidenden twist bepaald heeft.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 19 Junij.

TARWE: O. Poolsche en Roode lager afgegeven; N. Poolsche bij gerijven als voren: 128 ℔ O. bonte Poolsche *f* 300; 128 ℔ N. dito *f* 288; 132 ℔ Pommers. *f* 246; 132 ℔ Rostocker *f* 246.

ROGGE slap; 130 ℔ Saal *f* 172; 126 ℔ Pommers. *f* 162; 121 ℔ Mecklenb. *f* 147; 120 ℔ Taganrok *f* 143.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in één doen: 124 ℔ Holst. *f* 206; 120 ℔ Amersf. *f* 194; 119, 122 ℔ Nijkerker *f* 190, 200.

KOOLZAAD: op 9 Vat, dadelijk en in Sept. $58\frac{1}{2}$ P. vl.

LIJNZAAD één doen: 113 ℔ Taganrok *f* 250.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* $35\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $34\frac{1}{2}$; in Sept. *f* 34 à $33\frac{3}{4}$; Oct. *f* 34; Nov. *f* $34\frac{1}{4}$; Dec. *f* $34\frac{1}{2}$.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* $27\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $26\frac{1}{2}$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 36.

RAAPKOEKEN: *f* 60 à 65. — LIJNKOEKEN: *f* 8 à 10.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 20. JUNIJ 1848.

	van	tot
Het Nederl. Mudde Tarwe	*f* 7,00	*f* 8,00.
Het dito dito Rogge	» 5,00	» 5,35.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» 0,00	» 5,80
Het dito dito Boekweit	» 5,25	» 5,30.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.		» 0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» $0,23\frac{1}{2}$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,25.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0,30.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,70.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,05	*f* 2,20.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2.80.
Het 1000 Doof Hout		» 2.20.
De kar Spaanders		» 2.95.
De » Struiken		» 2,80
De 100 Mutsaard		» 2.90

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Junij*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. 42, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{16}$; 3 pCt. $48\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{1}{2}$; 4 pCt. $63\frac{7}{8}$, $64\frac{1}{8}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $62\frac{7}{8}$; Oblig. Holl. Spoorw. $75\frac{1}{2}$; Spanje Ardoin $9\frac{3}{8}$; dito van 510 p. st. $9\frac{3}{16}$; dito onbep. St. $9\frac{1}{8}$; 3 pCt. Binnenl à 6/m. $16\frac{5}{16}$; Coupons Ardoins $6\frac{3}{8}$; Portug. 3 pCt. te Londen $16\frac{1}{4}$; Rusland 5 pCt. $92\frac{1}{4}$; Id. 1828—29 $91\frac{3}{4}$; Certif 1831—33 79; 4 pCt. bij *Hope* 69, $\frac{1}{2}$; Id. bij *Stiegl.* $68\frac{7}{8}$, $69\frac{1}{2}$; Certif. van Assign. 6 pCt. $50\frac{1}{4}$; Poolsche Loten 500 fl. 98; Oostenr. Metall. 5 pCt. $53\frac{3}{4}$; dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $27\frac{3}{4}$, $\frac{7}{8}$; Weenerbank bij *Goll.* 64; Nap. renten $60\frac{1}{8}$; Brazilianen $68\frac{1}{8}$; Mexiko $13\frac{13}{16}$; Peru $16\frac{1}{4}$.

Advertentiën.

DOMEINGOEDEREN,

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT *ZWALUWEN*.

VERPACHTING

VAN

ZAAD-, VLAS- EN ZOMER- EN WINTERGARST-TIENDEN,

ONDER *HOOGE-* EN *LAGE ZWALUWEN*.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Zwaluwen*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. J. VAN DIJK, residerende te *Zwaluwen*, op *Woensdag den* 28. *Junij* 1848, des morgens ten 9 ure, aan de meestbiedende of eerstmijnende, bij winning van Strijkgeld, in de Kerk op de *Hooge Zwaluwe*, VERPACHTEN:

De **ZAAD- en VLASTIENDEN** van de geheele Jurisdictie van *Hooge* en *Lage Zwaluwe*, voor den Oogst van het jaar **1848**, ieder in 5 Kavelingen; benevens de **ZOMER- en WINTERGARST-TIENDEN**, in 2 Klampen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Rentmeester en Notaris voornoemd, alwaar de Verpachtings-Voorwaarden ter lezing liggen.

De Rentmeester voornoemd,
J. G. BECKING.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden het Prospectus en staat de Inteekening open op het geheel oorspronkelijk Werk, getiteld:

BIJBELSCH MAGAZIJN

VOOR

ALLE STANDEN,

met ruim 300 Staalplaten,

DOOR DE VOORNAAMSTE NEDERLANDSCHE MEESTERS

GETEEKEND EN GEGRAVEERD,

DE TEKST BEWERKT DOOR EENIGE VOORNAME

VADERLANDSCHE LEERAREN,

op zwaar rojaal octavo velijn papier gedrukt,

Uit te geven door G. PORTIELJE *te* Amsterdam, *op de navolgende*

VOORWAARDEN:

1e. Het Werk bestaat in Zes deelen à *f* 4,25 per Deel.
2e. Men verbindt zich voor niet minder dan het compleete Werk.
3e. De Aflevering geschiedt, *daar het Werk geheel afgedrukt is*, in ééns compleet, of per Deel, om de 2, 4 of 6 maanden, en naar verkiezing, ook per Aflevering van 4 vellen druks, 2 van het *Oude Verbond* en 2 van het *Nieuwe Verbond*, à 66 Cents per Aflevering, om de drie weken.
4e. De betaling geschiedt bij de Aflevering van elk Deel of bij elke 4e Aflevering.

Het doorgaande kenmerk van onzen Nederlandschen landaard, is, volgens de getuigenis van onpartijdige beoordeelaars, Godsdienstigheid, eerbied voor het Woord Gods; daarop beroemde zich het Voorgeslacht, daarop maakt de tijdgenoot aanspraak. Wel-verre van al de middelen toe te juichen en goed te keuren, welke men in het werk stelt, om dezen karaktertrek des volks te ontwikkelen en te bevestigen, zoo schijnt echter in onze dagen de aloude gehechtheid aan den Bijbel en deszelfs verspreiding niet genoeg aangemoedigd te kunnen worden. Op deze overtuiging steunende, heeft de uitgever eene poging beproefd, om de Geschiedenissen van het *Oude en Nieuwe Verbond*, door behulp van de graveernaald, aanschouwelijk voor te stellen, en daardoor, zoowel als door de ontwikkeling der Bijbelsche verhalen, een stichtelijk en goedkoop Bijbelsch Huis- en Leerboek te leveren. — Het hoofddoel van dit *Magazijn* moet alzoo wezen, om door hetzelve gestadig den lust tot vlijtig lezen der Bijbelgeschiedenissen op te wekken, daardoor tevens zuivere Bijbelkennis te bevorderen, en op deze wijze mede te werken ter aankweeking van *Godsdienst*, *Wijsheid* en *Deugd*, als de noodzakelijkste vereischten tot maatschappelijk, tijdelijk en eeuwig heil. — Wanneer dus van de eene zijde de Kunstplaten het oog en der verbeelding bezigheid aanbieden, geeft de daarbij behoorende tekst, op de woorden der Heilige Schrift gegrond, nuttige lessen tot waarschuwing, troost en opbeuring. Zonder eenigzins in het leerstellige der verschillende Kerkgenootschappen bij die behandeling te treden, heeft men bovenal, op het voetspoor der voortreffelijke Werken van den Hoogleeraar VAN DER PALM en VAN C. SCHMID, *de Bijbel voor Kinderen*, de Geschiedenissen der Heilige Schrift eenvoudig en toepasselijk voorgesteld, en inzonderheid de gebeurtenissen, op de daarbij gevoegde Platen uitgedrukt, toegelicht en tot nuttig gebruik aangewend. Men heeft evenwel, zonder de behoeften van kinderlijken leeftijd en rijpere jeugd geheel uit het oog te verliezen, zich meer bepaald voor elken volwassene, wien het Woord Gods dierbaar is, trachten nuttig te zijn.

De zamenstelling van dit geheel *oorspronkelijk* Werk is, op uitnoodiging van den uitgever, aan eenige voorname Vaderlandsche Leeraren opgedragen, welke die taak met de meeste bereidwilligheid op zich genomen hebben, en voltooid.

De kunstplaten zijn, zoo veel mogelijk, zamengesteld naar de meest in dat vak vermaarde schilderstukken. De afbeelding der plaatsen, waar het gebeurde is voorgevallen, is ingerigt naar de beschrijving, welke ons van dezelve door de beroemdste en geloofwaardigste mannen van vroegeren en lateren tijd, in geschrifte, door teekenpen, penseel of graveerstift, gegeven zijn.

Kleederdragten, zeden, gewoonten, en, in één woord, de Joodsche oudheden, zijn met groote naauwkeurigheid aan het oog voorgesteld en in den tekst opgehelderd geworden naar de in dat vak beroemdste handleidingen, en vooral naar hetgene getrouwe afmalers en de gewijde Oorkonde zelve, ons oorspronkelijk hebben nagelaten.

Kortom, de Platen zijn met de meeste zorgvuldigheid behandeld geworden.

De Uitgever vertrouwt, dat zijne onderneming en bedoeling aan zijne Land- en Stadgenooten niet onverschillig kan zijn. Hij wenscht daarenboven door dit Werk zoo algemeen mogelijk nuttig te zijn, waarom hij het een Bijbelsch Magazijn *voor alle standen* genoemd heeft. En opdat ook de middelstand, bij welken de Godsdienstige zin zich meer en meer vestigt, evenzeer als de voorstanders van oud-Vaderlandsche Godsdienstigheid in meer aanzienlijke kringen, dezen arbeid zich zoude kunnen ten nutte maken, heeft hij den prijs zoo matig mogelijk gesteld.

Eindelijk moet deze onderneming, waaraan noch buitengewone kosten, noch moeite gespaard is, zich zelve aanbevelen. — Het penningsken, daartoe afgezonderd, hoopt men, zal niet verloren zijn. — De hoogste belangen des levens; de openbaring des Almagtigen in de Geschiedenis des menschdoms; de aanleiding, om hem, die ons aller Vader is, te leeren kennen en te dienen — dit alles kan den Godvruchtigen Nederlander niet onverschillig zijn. Hij bevordere dit goede doel, waar en wanneer hij kan!

Amsterdam, Mei, 1848. G. PORTIELJE.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.